

Отчего пустеет рынок? Заметки предпринимателя. (стр.2)

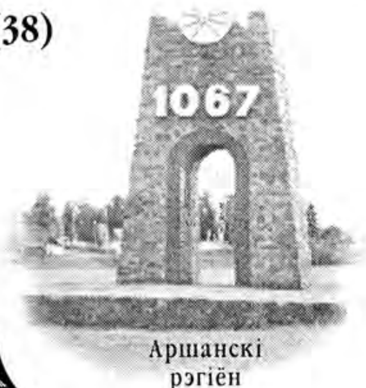
Першы падзел Рэчы Паспалітай (1772 год). (стар.3)

Гістарычныя асобы на палотнах Алеся Марачкіна. (стар.4)

Віцебская ТРЫБУНА

N16 (38)

Аршанскі рэгіён

Выдавец ПВУ «Рэдакцыя газеты «Віцебская трыбуна» • Заснавана 26 чэрвеня 2001 года • снежань 2003 года • Кошт 200 руб.

Апошні тыдзень лістапада прайшоў у горадзе пад знакам Уладзіміра Караткевіча.

"Дзякуй, Аршанская зямля, што ты яго нарадзіла"

26 лістапада, у дзень народзінаў Уладзіміра Сямёнавіча Караткевіча, ля помніка пісьменніку ў Прыдняпроўскім парку сабраліся аматары яго творчасці, работнікі музеяў, сельскія бібліятэкары, што прыехалі на раённы семінар, школьнікі. Аддаць даніну павагі Паэту і Грамадзяніну прыехаў з Бабра вядомы мастак Алесь Пушкін.

Гучалі словы любові да творчасці нашага земляка і вершы Караткевіча, якія чыталі і вучні, і настаўнікі. Як доказ гэтай любові, да помніка ляглі жывыя кветкі.

(*Працяг на 3-й старонцы.*)

Ён стаміўся ад таго, што сваім гарачым сэрцам, сваёй душой спрабаваў прабіць гэту сцяну цемнаты, гістарычнага беспамяцтва, калі гавораць, што няма такой краіны, як Беларусь, няма такой мовы, як беларуская. Быццам бы гэта краіна, і гэтая мова, і гэты народ – нешта фантомнае.

В.Іпатава

Квартплата растет, а крыши текут

В конце прошлой недели состоялось очередное заседание Оршанского горисполкома: анализировали, как в КУП "Орша-жилфонд" работают с обращениями граждан. Заседание было напряженным. Поступали предложения уволить то заместителя директора, то самого директора предприятия за волокиту и формальное рассмотрение жалоб.

Н.Новик

Директора "Жилфонда" Владимира Маслова заслушивали не случайно. За 10 месяцев текущего года в горисполком по коммунальным проблемам обратились более 640 горожан с письменной или устной жалобами (на 40 процентов больше, чем в прошлом году). Председатель горисполкома Валерий Шабодалов обратил внимание, что много повторных жалоб, больше половины жалобщиков обратились в этом году не на предприятие "Жилфонд", куда должны были обратиться, а в горисполком.

Жители города жалуются, что не отремонтированы крыши домов, квартиры заливает сверху дождевой водой, отсутствует нормальное водоснабжение. Качество ремонтных работ низкое, работники жилищно-коммунальных служб не выполняют обещания, грубят жильцам. Обоснованность жалоб подтвердила "прямая линия", организованная комитетом госконтроля в ноябре. На "прямую линию" поступило свыше двухсот телефонных звонков (наибольшее число по отоплению и горячему водоснабжению).

Работа директора КУП "Орша-жилфонд" Владимира Маслова с обращениями жителей признана недостаточной. Будет рассмотрен вопрос о его дисциплинарном наказании, а работа предприятия по обращениям граждан взята на контроль.

Требуются врачи и оборудование

В городе заседала коллегия областного управления здравоохранения. Обсуждалось состояние медицинского обслуживания и меры по его совершенствованию.

В.Рылько

Указано на позднее выявление онкологических заболеваний, увеличение числа больных сахарным диабетом, нехватку врачей узких и широких специализаций. Острая проблема медучреждений в обеспечении современным медицинским оборудованием.

Говорили и о том, что медленно идет реконструкция зданий, предназначенных для скорой помощи, туберкулезного и психоневрологического диспансеров.

заботы предпринимателей

Отчего пустеет рынок?

В середине ноября в Витебске прошло собрание предпринимателей области с повесткой дня "Защита предпринимателей и потребителей, перспективы развития".

Все выступающие были единодушны в том, что в последнее время резко упал покупательский спрос, народ беднеет. Это, кстати, еще в феврале признали и оршанские власти, когда госторговля не выполнила план товарооборота.

Собрание пришло к заключению, что неоправданное введение кассовых аппаратов для индивидуальных предпринимателей, принудительная постановка на учет в фонд социальной защиты (а это еще один налог в 40 тысяч рублей в месяц), жесткая регламентация движения частного городского транспорта (маршрутные такси) душат индивидуальных предпринимателей и ухудшают обслуживание населения.

Сегодня каждый понимает, что цена товара на рынке зависит не только от желания продавца, но и от того, сколько расходов он несет. А это минимум 130 тысяч налог плюс оплата рабочего места (50–70 тысяч), камера хранения (45 тысяч), фонд социальной защиты (40 тысяч). Итого — около 300 тысяч рублей. 150 тысяч стоит привоз товара. Получается, что ежемесячно каждый несет расходов на 400 тысяч. Это не считая всевозможных штрафов. Как видим, предприниматели выгодны государству.

Если товар не разбирается, продавец разоряется и уходит с рынка, растет безработица, а налоговые поступления уменьшаются. Вот и ходим мы все по замкнутому кругу.

С 1 ноября они опять должны уплатить в государеву казну — теперь уже за новые лицензии и кассовые аппараты, которые не к чему пристегнуть. Маршрутные такси должны снова перелицензироваться, а "Мерседесы" и "Фольксвагены" заменены на "Газели". Потому и растут цены на рынке. А если товар не разбирается, продавец разоряется и уходит с рынка, растет безработица, а налоговые поступления уменьшаются. Вот и ходим мы все по замкнутому кругу.

Предприниматели категорически протестуют против нового витка повышения цен, но им тоже надо содержать свои семьи. Потому все присутствовавшие на собрании просили представителей власти разумно оценить обстановку, остановить бессмысленную гонку цен, что ведет к обнищанию народа.

Собрание обратилось к законодательным и исполнительным органам с требованием введения нормального единого закона о предпринимательстве с введением патентной системы по образцу Украины, Польши, Литвы, России. Предлагается уменьшить ставки единого налога, исходя из реальных местных условий и сезонности группы товаров, прекратить притеснения в отношении владельцев маршрутных такси и силовую практику взимания выплат в фонд социального страхования.

В случае невыполнения этих и других требований предприниматели будут вынуждены с 1 января 2004 года начать акцию гражданского неповиновения.

А.Столяров, член совета республиканского общественного объединения предпринимателей "Перспектива".

"АРТУС" – новая торговая марка

ЗАО Оршанская производственно-торговая фирма "Свитанак" на 13 международной производственной выставке в Минске отмечена дипломом в номинации "Новый бренд".

Н.Новик

Бренд в переводе с английского — фабричная марка. Она содержит характеристики товара, позволяющие собственнику данной марки не только играть ведущую роль на рынке товаров и услуг, но использовать саму марку в качестве товара.

Фирма "Свитанак" шьет верхнюю одежду для детей от ясельного до подросткового возраста. Реализуют модную высококачественную детскую одежду в Беларуси, России, Латвии, выполняют заказы западных фирм из Италии, Канады, США и Нидерландов. Новый бренд фирме понадобился по той причине, что первого октября закончилось действие предыдущего товарного знака "Петушок". Эта марка осталась малозаметной, и продукцию обычно определяли по названию фирмы. При этом покупатели нередко путали оршанскую фирму с жодинским "Свитанком". Поэтому назрела необходимость новой торговой марки, ярко оформленной, чтобы изделие узнавали по ней, как по имени.

Думали над ее названием коллективно: в цехах и на планерках. Остановились на словосочетании "аршанская тусоўка". В сокращенном варианте – "АРТУС". А на фоне слова — силуэт рыжего лисенка.

Хотел прибавить к зарплате

В.Рылько

Директора Витебского филиала одного из унитарных предприятий в Орше правоохранительные органы задержали во время получения взятки в сумме 500$. Предварительное следствие выяснило, что он имел право на выделение земельного участка под строительство гостиницы на территории предприятия, которым руководил. Пообещал выделить участок предпринимателю, если он прибавит к его зарплате 500$. Тот и прибавил.

В Оршанском суде уже не в диковинку процесс над взяточником. Недавно за взятку в 250$ руководителя осудили на 5 лет лишения свободы. Правда, по ходу следствия всплыли факты еще нескольких случаев взяток и злоупотребления служебным положением.

И совет, и поддержку

можно получить в бюро социальной информации, которое начало действовать в Барани.

А.Ковалева

Создано оно на базе общественной организации "Белорусская ассоциация социальных работников" (БАСР), которая успешно действует в Минске с начала 1996 года. Представитель этой организации Марина Наронович подробно рассказала о всех аспектах деятельности организации, отделения которой созданы уже в 13 регионах Беларуси.

Менее чем за десятилетнюю историю существования ассоциация заявила о себе на международной арене. Под ее покровительством создавался и действовал на протяжении пяти лет Центр помощи бездомным, ныне взятый под опеку городскими властями. Действует кризисный Центр для женщин и их детей, куда могут обратиться женщины и дети, подвергшиеся психофизическому или сексуальному насилию. За опытом работы подобной организации в Минск приезжают из России, Украины и даже Прибалтики.

Бараньское отделение БАСР – 14-е в республике. Оно призвано разъяснять права граждан в области социальной защиты, жилья, работы, взаимодействия с государственными структурами. Здесь также можно получить информацию о деятельности государственных, общественных, религиозных и коммерческих организаций, куда можно обратиться в том или ином случае.

На учредительном собрании по созданию отделения ассоциации социальных работников присутствовали представители исполнительной власти и общественных организаций города Барани.

Разместилось бюро по улице Заречной, 4,телефон 5-51-53. Сюда можно обращаться с понедельника по четверг с трех до шести часов вечера.

Фото автора.

В центре - председатель Бараньского горсовета Василий Русаков и председатель Бараньского отделения Белорусской женской лиги Галина Матюшенко (справа).

Благословенство от Папы Римского

Грамоту-Благословенство от Папы Римского получил прихожанин костёла святого Язэпа Антон Свинтицкий. Такой чести он удостоен за активное участие в работах по реконструкции костёла.

В.Дегтярёва

А.Свинтицкий — один из старейших прихожан. После выхода в отставку с военной службы посвятил себя служению церкви. Вместе с женой Ниной Брониславовной регулярно посещают все богослужения, занимаются благотворительностью, опекают тех прихожан, которые нуждаются во внимании и уходе.

На реставрации костёла Антон Иванович трудился, не считаясь со временем и здоровьем. Был подсобником и штукатуром, маляром и заготовителем, по благословению настоятеля закупал и доставлял строительные материалы, мыл окна и витражи, чистил и наводил блеск на ритуальных атрибутах.

Благодаря старанию прихожан, в том числе и А.Свинтицкого, храм, памятник архитектуры начала XIX столетия, обретает свой прежний прекрасный вид. Появились новые современные детали в архитектурном облике костела. В частности, пристраиваются помещения для работы с мирянами.

Клуб ветэранаў-педагогаў

Яшчэ адным клубам па інтарэсах у нашым горадзе стала больш. Прайшло першае пасяджэнне аб'яднання ветэранаў-педагогаў, створанае па ініцыятыве гарадскога аддзела адукацыі і галіновага гаркама прафсаюза.

В.Кузьміна

Сёння ў горадзе звыш 600 настаўнікаў-пенсіянераў, якія вядуць актыўнае грамадскае жыццё. Сімвалічна, што першае пасяджэнне праходзіла ў 3-й сярэдняй школе, дзе працуе народны музей педагагічнай славы імя Уладзіміра Караткевіча. Нейкі час будучы пісьменнік працаваў тут настаўнікам. У музеі сабраны ўспаміны яго былых калег і вучняў.

Многія стэнды расказваюць і пра іншых настаўнікаўнаватараў горада, якія сваёй працай і педагагічным талентам пакінулі след у адукацыі горада. Асобныя з іх прысутнічалі на пасяджэнні, за кубкам гарбаты ўспаміналі мінулых настаўнікаў і вучняў, выказалі свае меркаванні па рэфармаванню сучаснай школы.

Культура

"Дзякуй, Аршанская зямля, што ты яго нарадзіла"

(Працяг. Пачатак на ст.1)

Тры гады таму, калі адзначалася 70-годдзе з дня нараджэння Уладзіміра Сямёнавіча і адкрываўся музей яго імя, ў наш горад прыехалі многія беларускія пісьменнікі. Захаваўся запіс выступленняў сяброў Саюза пісьменнікаў Беларусі Вольгі Іпатавай і Генадзя Бураўкіна.

Вольга Іпатава:

У той год, калі Уладзімір Сяменавіч памёр, ён патэлефанаваў і павіншаваў мяне з Новым годам. У мяне дзень нараджэння якраз 1 студзеня. Ён павіншаваў і сказаў такі нечаканы сказ: "Ведаеш, Вольга, я развітваюся з усімі, каго люблю і шаную". Я ў адказ: "Валодзя, ну што вы так гаворыце, чаму такі песімізм?" А ён мне: "Здаецца, што не пражыву гэты год".

Яму, відаць, і сапраўды было вельмі цяжка. Ён стаміўся ад таго, што сваім гарачым сэрцам, сваёй душой спрабаваў прабіць гэту сцяну цемнаты, гістарычнага беспамятства, калі гаворыцца, што няма такой краіны, як Беларусь, няма такой мовы, як беларуская. Быццам бы гэта краіна, і гэтая мова, і гэты народ — нешта фантомнае.

Таму давайце зробім так, каб Каратвевіч жыў у нашых сэрцах, каб ён жыў на вуліцах Оршы, каб ён жыў на ўсіх вуліцах нашых беларускіх гарадоў. Няхай у вашых сэрцах жыве Караткевіч, няхай у вашых сэрцах жыве Беларусь.

Калі знікне мова Караткевіча, хто ж будзе чытаць ягоныя кнігі? Будзьце актыўныя ў тым, каб несці памяць у будучае, чытайце ягоныя кнігі, дабівайцеся, каб беларускае слова не здавалася ў музей.

Генадзь Бураўкін:

Кланяюцца памяці, кланяюцца пісьменніцкаму подзвігу Уладзіміра Караткевіча. І тое, што мабыць самы нізкі паклон павінен быць тут, на ягонай роднай Аршаншчыне, — гэта справядліва.

Я памятую вуліцу, якая насіла тады імя Варашылава, і той дамок, у якім жыў Валодзя, і дзе мы з ім многімі летнімі вечарамі і начамі гаварылі пра тое, якой будзе наша Беларусь. Мы былі вельмі маладымі, і мы вельмі многага хацелі. І шкада, што не ўсе з таго, пра што марылі, збылося.

І сёння, праехаўшы вось на гэтыя вулачкі аршанскія, дзе мы з Уладзімірам Сямёнавічам хадзілі, я думаю: якое ж глупства, што тут няма ніводнага беларускага класа. Я думаю: якое ж глупства, што тут так позна ўспамінаюць пра стогадовую, тысячагадовую гісторыю. Я думаю: якое ж глупства, што нехта шукае будучыні і нейкага для сябе прыдатнага месца не тут, а недзе блізка ці далёка. Як жа за гэта глупства давядзецца расплочвацца нашым дзецям, нашым унукам — будучым беларускім палітыкам, будучым беларускім пісьменнікам, музыкам, сейбітам. І вельмі добра, што апраўданнем нам будуць усе-такі постаці, такія, як Уладзімір Караткевіч, бо ён быў, ён ёсць, ён абавязкова будзе.

Дзякуй, Аршанская зямля, што ты яго нарадзіла, што ты яму нашаптала ўсё тое, што ён нам расказаў у сваім бліскучым паэтычным, празаічным, драматургічным слове. Дзякуй, што не можа быць, каб каласы, якія ўзыйдуць на тваёй зямлі, былі зрэзаны бязлітасным сярпом бяздумнасці, хамства і бескультур'я.

Мясцовы паэт Мікола Камароўскі гаворыць слова пра Караткевіча

Сайт Караткевіча

Зар'яна

На мінулым тыдні ў Інтэрнэт-прасторы, нарэшце, з'явіўся сайт, прысвечаны Уладзіміру Караткевічу. Створаны ён дызайнеркай мінчанкай Аленай Валькович, навуковы рэдактар Пятро Жаўнаровіч. Сайт уражвае вялікім аб'ёмам матэрыялаў рознага кшталту. Гэта і ўласна творы Караткевіча, і біяграфічныя звесткі, і галерэя з фотаздымкамі, і крытычныя артыкулы, і ўспаміны аб ім. Плануецца, што сайт будзе на трох мовах — беларускай, рускай і англійскай, але пакуль ёсць толькі беларускі варыянт.

Адрас сайту: http://uladzimir-karatkevich.iatp.by/

хто прыйшоў

Хоць не філолаг, затое палітык

І.Русецкі

Незадоўга да святкавання 73-й гадавіны з дня нараджэння Уладзіміра Караткевіча сяброў музея яго імя ўразіла сумная навіна — нечакана звольнілася з пасады загадчыца музея Іна Байкова, чалавек адукаваны, выдатны знаўца беларускай літаратуры і творчасці Караткевіча. Пад яе кіраўніцтвам музей стаў сапраўдным цэнтрам беларускай культуры ў нашым горадзе, куды з ахвотай прыязджалі на сустрэчы з гараджанамі вядомыя пісьменнікі і музыкі. Зволілася, бо не выканала загад аб адпраўцы сваіх супрацоўніц на сельгасработы ў дзень першага зазімку.

Літаральна на наступны дзень пасля падачы ёю заявы аб звальненні пасаду дырэктаркі музея заняла 65-гадовая былая выкладчыца геаграфіі Святлана Куспіц. Хто браў яе на працу, відаць, па-лічыў, што веданне роднай мовы і літаратуры для музея беларускага пісьменніка не мае вялікага значэння. Галоўнае — палітычная прыналежнасць. А Святлана Пятроўна вось ужо год як узначальвае ў Баране Сацыял-дэмакратычную Грамаду (суполку партыі Станіслава Шушкевіча), і як адзін з лідэраў апазіцыі наведвае семінары адпаведнага кшталту. Напрыканцы кастрычніка, напрыклад, яна пабывала на семінары ў Вільні.

Першы акт гістарычнай трагедыі

Летась споўнілася 230 гадоў першаму падзелу Рэчы Паспалітай, з якога пачалося гвалтоўнае дзяленне беларускіх зямель і захоп іх Расійскай імперыяй. Сёння, калі зноў паўстала пытанне пра магчымасць далучэння Беларусі да Расіі, тыя даўнія падзеі набылі нейкае па-асабліваму вострае і злабадзённае гучанне.

Віктар Лютынскі

У сярэдзіне XVIIIст. Рэч Паспалітая, велізарная шматнацыянальная краіна, з розных унутраных і знешніх прычын стала палітычна і эканамічна аслабленай і практычна безабароннай. Гэтым не прамінулі выкарыстацца больш моцная суседзі. На землі Рэчы Паспалітай даўно і прагна пазіралі Прускае каралеўства і дзве магутныя імперыі — Расійская і "Свяшчэнная Рымская" (цэнтрам тады была Аўстрыя). Яны, нарэшце, і вырашылі яе лёс. 6 (17) лютага (у сувязі з тым, што ў Расіі быў юліянскі каляндар, а ва ўсёй Еўропе грыгарыянскі, даты даюцца па старому і новаму стылю) 1772г. Расія і Прусія, якая, дарэчы, і была ініцыятарам падзелу РП, падпісалі ў Пецярбургу сакрэтную канвенцыю аб папярэдніх умовах падзелу. Пазней да іх далучылася Аўстрыя.

25 ліпеня (5 жніўня) канвенцыя аб падзеле Рэчы Паспалітай была падпісана ў Пецярбургу. Яна ўяўляла сабой тры двухбаковыя трактаты, якія пачыналіся словамі "У імя Святой Троіцы...". Прычынай падзелу тэрыторыі сусуднай дзяржавы дэмагагічна абвяшчалася панучая ў ёй анархія, якая паграджала спакою іншых еўрапейскіх дзяржаў. Потым войскі дзяржаў-удзельнікаў канвенцыі занялі вобласці, на якія яны прэтэндавалі (рускія войскі знаходзіліся на тэрыторыі Рэчы Паспалітай з другой паловы 1760-х гг., актыўна ўдзельнічалі ва ўнутрыпалітычнай барацьбе). Трэба адзначыць, што драпежніцкая дзяльба тэрыторыі адной краіны іншымі не мела пакуль прэцэдэнтаў у сусветнай гісторыі.

Тагачасная гравюра. *Першы падзел Рэчы Паспалітай. Ля карты - манархі Расіі, Аўстрыі і Прусіі Кацярына II, Іосіф, Фрыдрых Вялікі. Уроспачы здымае карону Станіслаў Аўгуст Панятоўскі.*

Згодна з Пецярбургскай канвенцыяй да Расійскай імперыі адышлі Інфлянскае ваяводства, найбольшая частка Полацкага, амаль усё Віцебскае, Мсціслаўскае і ўсходняя частка Рэчыцкага павета Мінскага ваяводства. Разам з часткай Лівоніі гэтыя землі склалі плошчу каля 93 тыс. кв.км (або 12,7%) з насельніцтвам каля 1 мільёна 300 тысяч чалавек. Яшчэ за некалькі месяцаў да падпісання канвенцыі Кацярына II прызначыла генерал-губернатарам далучаных зямель графа З.Чарнышова і загадала ўтварыць дзве новыя губерніі: Пскоўскую і Магілёўскую. У жніўні 1772 году З.Чарнышоў прадпісваў "...паміж 1-ым і 7-ым чыслом надыходзячага верасня месяца ўзяць у сапраўднае наша валоданне ўсе пад Расійскі скіпетр прызначаныя месцы і землі...".

7(18) верасня аб Канвенцыі афіцыйна паведамляецца польскаму ўраду, які заявіў рашучы пратэст, асабліва супраць дамаганняў Аўстрыі і Прусіі, на карэнныя польскія землі. Але сілы былі няроўнымі. Надзея на дапамогу Францыі і Англіі не спраўдзілася. Роўна праз год надзвычайны сойм сабраўся ў Варшаве і ратыфікаваў навязаны Рэчы Паспалітай ганебны трактат.

Але вернемся зноў у 1772г. 23 кастрычніка (3 лістапада) з'явіўся афіцыйны дакумент для ўсёй Расійскай імперыі, у якім абвяшчалася аб далучэнні да яе зямель ад Рэчы Паспалітай. Пазней асобным актам абодва бакі дэлегавалі паўнамоцныя камісіі "...для непарушнага зацвярджэння граніц на адвечныя часы...".

Цікавы дакумент пра абставіны непасрэднага зацвярджэння новай граніцы ў натуры (т.зв. легітымацыі) быў знойдзены беларускім даследчыкам Я.Анішчынкам у архіве знешняй палітыкі Расіі. З яго можна даведацца пра хабар у памеры 25тыс. рублёў, які рускі ўрад выдаткаваў для "угождения" членаў камісіі з польскага боку. І гэтыя вялікія па тым часе грошы давалі-ся недарма. Бо ў выніку працы (а спачатку было дамоўлена, што карту мяжы робяць царскія каморнікі), Расія захапіла 8 вёсак з амаль 400 сялянамі і тэрыторыю каля 6 кв. міляў паблізу мястэчка Арава. Да таго ж рускія салдаты пераносілі кардон "по своей воле мимо трактата". Ішлі і на такія хітрыкі: у Аршанскім павеце каморнікі нанеслі на карту частку мяжы такім чынам, каб "удалить от пограничных обоих сторон жителей" і такім чынам змяншчь "пограничную стражу".

27 мая (7 чэрвеня) 1775г. слупы з двухгаловымі арламі на гербах ужо стаялі ўздоўж акопа на мяжы.

12 (23) кастрычніка акт разграніччання "беларускіх зямель, нованабытых да Расійскай імперыі" быў падпісаны ў Варшаве апошнім каралём польскім і вялікім князем літоўскім Станіславам Аўгустам Панятоўскім і іншымі вышэйшымі службовымі асобамі Рэчы Паспалітай.

Такім чынам, у выніку першага падзелу Рэчы Паспалітай у 1772г. усходняя Беларусь увайшла ў склад Расійскай імперыі. Наступныя два падзелы Рэчы Паспалітай наогул сцярлі гэту дзяржаву з палітычнай карты Еўропы. На жаль, Рэч Паспалітая ніколі не была роднай дзяржавай для беларусаў. Як не стала ёю і наступная, расійская. Хоць больш за 200 гадоў царскія, а затым і савецкія гісторыкі, пісьменнікі, палітыкі пісалі і гаварылі пра ўз'яднанне ("воссоединение") Беларусі з Расіяй. Аднак, далёка не ўсе. Напрыклад, Уладзімір Караткевіч у сваім цудоўным нарысе "Зямля пад белымі крыламі", які карысна чытаць і перачытваць не толькі дзецям сярэдняга і старэйшага школьнага ўзросту, з гэтай нагоды трапна зазначыў: "Праўда, беларус аб'яднаўся з братнім рускім народам, разам з якім яму цяпер належала жыць і змагацца, але абодвум братам было нясцерпна жыць, аднаму ў сваёй старой, а другому у сваёй новай турме". І першы крок у "турму народаў" быў зроблены менавіта ў 1772 годзе.

выставы

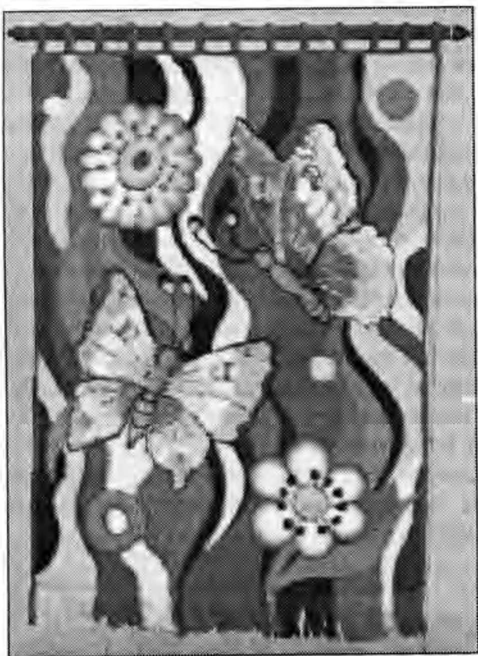
Яркае лета на габеленах Камаровай

У гарадской выставачнай зале дэманструюць свае работы мастакі льнокамбіната, муж і жонка Аляксандр Башкоў і Ірына Камарова.

А.Кавалёва

Аляксандр – жывапісец, і яго работы адлюстроўваюць усю прыгажосць нашай зямлі ў розную пару году. Быццам нанова адкрывае для нас мастак і першы снег, і пакінуты вясковы дом, і квітнеючы бэз.

Габелены Ірыны радуюць вока яркімі колерамі лета. Тут і кветнеючы луг, на якім спраўляюць баль мятлюшкі, і вясёлы ручай з празрыстаю вадой. Калі у вас восеньская дэпрэсія, наведайце выставачную залу і атрымаеце сеанс цудоўнай тэрапіі.

Знакамітыя прашчуры на палотнах Марачкіна

Малады Караткевіч

Алесь Шатэрнік

У музеі Уладзіміра Караткевіча працуе выстава двух вядомых творчых асобаў – вольнага мастака Алеся Марачкіна і скульптара Алеся Шатэрніка. Адкрывалася выстава у лістападзе, і мастакі прысвяцілі яе нашаму земляку Уладзіміру Караткевічу, дзень нараджэння якога мы нядаўна адзначалі. Як доказ любові і павагі да пісьменніка – цудоўны партрэт маладога Караткевіча, выкананы Марачкіным.

Мастак працуе ў розных жанрах, але гістарычны партрэт на аршанскай выставе прадстаўлены найбольш шырока. На ўваходзе наведвальнікаў вітае Вітаўт, пра якога Мікола Гусоўскі казаў, што ён "густа справамі век насяліў свой, і водгук спраў тых адклікнецца ў многіх стагоддзях". Уражвае сваім размахам і партрэт самога Гусоўскага, на фоне якога і сфатаграфаваны мастак разам з былой загадчыцай музея Інай Байковай. Можна ўбачыць на выставе і партрэты Льва Сапегі, Ларысы Геніюш, іншых вядомых гістарычных асобаў.

Акрамя партрэтаў, мастак прывёз у наш горад і свае тэматычныя карціны, пейзажы, нацюрморты. Такому багаццю можа пазайздросціць любы горад, так што аршанцам пашчасціла пазнаёміцца з творамі майстра, імя якога вядома далёка за межамі Беларусі. Дастаткова сказаць, што менавіта Марачкіну даверылі распісваць царкву Жыровіцкай Маці Божай у горадзе Кліўленд Злучаных Штатаў Амерыкі.

Да гісторыі нашай краіны звяртаецца ў сваіх творах і скульптар Алесь Шатэрнік. Прадстаўлены на выставе і Вітаўт, і Язэп Драздовіч, і нашы продкі дрыгавічы. Працаваць выставе засталося нядоўга, так што паспяшайцеся яе наведаць.

Каляндар святаў і памятных дат

6 снежня 1933г. Нарадзілася Зінаіда Мажэйка (г.Орша), этнамузыколаг. Доктар мастацтвазнаўства, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, член камісіі славянскага фальклору пры Міжнародным камітэце славістаў.
– Дзень работнікаў страхавання.
10 снежня – Дзень правоў чалавека.
13 снежня 1620г. Орша атрымала прывілей на магдэбургскае права.
17 снежня – Дзень беларускага кіно.
20 снежня – Дзень супрацоўнікаў органаў дзяржаўнай бяспекі.
22 снежня – Дзень энергетыка.
25 снежня – Раство Хрыстова (па календары каталіцкай канфесіі).
– **1903 г.** Нарадзіўся Людвіг Іванавіч Сяліцкі, адзін з кіраўнікоў партызанскага руху на Аршаншчыне. Яго імя носіць вуліца горада.

Погода

5 декабря ожидается облачная погода, с дождем и снегом. Возможны сильные осадки. Ветер переменных направлений, порывистый. Температура ночью около 0, днем +2+4.

6 декабря ожидается снег. Ветер западный, с переходом на северный, умеренный. Температура ночью 0–2, в течение дня понижение температуры до –4.

7-8 декабря облачно с прояснениями, преимущественно без осадков. Ветер северо-западный. Температура ночью –6–7, днем –1–3.

1 декабря отмечался день борьбы со СПИДом

Чума века

На 1 ноября этого года в Беларуси за весь период наблюдения с 1987 года зарегистрировано 5277 ВИЧ-инфицированных. С диагнозом СПИД (конечная стадия болезни) – 76 человек, 62 из них умерли.

В.Кузьмина

По Витебской области выявлены 177 ВИЧ-инфицированных, из них в этом году – 33 человека, 9 больных умерло.

От ВИЧ-инфицированных матерей на Витебщине родилось 16 детей. Двум из них установлен такой же диагноз, остальные находятся под наблюдением.

А КАК В ОРШЕ?

В нашем городе зарегистрировано 16 ВИЧ-инфицированных, из них двое – в этом году. Среди больных 9 мужчин и 7 женщин в возрасте от 20 до 45 лет. В основном это наркоманы, только четверо заразились половым путём.

С этого года они, как и ВИЧ-инфицированные других регионов, переданы на учет из республиканских и областных служб в местные органы здравоохранения с целью более активного выявления больных. На местах планируется консультативная помощь, анонимность строго соблюдается.

Местных врачей волнует ситуация в оршанских тюрьмах (их в городе две). Только в одной и них, где размещена республиканская туберкулезная больница, выявлено 39 ВИЧ-инфицированных заключенных. Поэтому большое внимание уделяется профилактике СПИДа. При поликлиниках и других медицинских учреждениях города работают кабинеты анонимного обследования.

Правда, оршанцы сюда не очень спешат. И не потому, что уверены в своём здоровьи. Просто предпочитают не знать о заболевании, если такое, не дай Бог, случится. Ведь до последней стадии СПИДа ВИЧ-инфицированные могут прожить и 15, и 20 лет, так зачем мучиться тяжелыми мыслями, считают они. Наверное, по этой же причине обходят стороной люди группы риска и пункт по обмену и раздаче шприцов. За два года его существования сюда обратилось не более ста наркоманов.

Сабака-забойца

На мінулым тыдні загінула жанчына ў в.Казечына Аршанскага раёна. Раніцой толькі касцяк яе трупа знайшлі на падвор'і каля сабачай будкі.

В.Рылько

Жанчына ўвечары пайшла карміць сабаку і не вярнулася. Муж на падпітку спаў дома. Калі прачнуўся раніцой і не знайшоў жонкі ў хаце, пайшоў на пошукі. І знайшоў толькі рэшткі. Следствам папярэдне ўстаноўлена, што жанчыну амаль што з'еў сабака. Яго застрэлілі і галаву адправілі на экспертызу, каб высначыць на шаленства.

Сабака пароды ратвейлер прызнана адной з небяспечных. Яе не раяць трымаць у доме і на падвор'і, бо зарэгістраваны нярэдкія выпадкі нападаў на чалавека.

Віцебская Трыбуна
Заснавальнік: ЦМІ «Контур»
Галоўны рэдактар Сяргей Серабро
Адрас для допісаў: 211030 Орша-12, а/с 314. Тэл./факс у Оршы: 3-36-32.
E-mail: kryvich@orsatbm.lingvo.vitebsk.by.
Ліцэнзія на выдавецкую дзейнасць № 1646, выдадзена 26 чэрвеня 2001 года. Адрас рэдакцыі: 210001, г.Віцебск, вул.К.Маркса, 14.
Рэдакцыя не вядзе перапіску з чытачамі, не вяртае і не рэцэнзуе рукапісі. За дакладнасць матэрыялаў адказваюць іх аўтары.
Пры перадрукоўцы спасылка на «Віцебскую трыбуну» абавязковая. Набрана і зверстана на рэдакцыйным абсталяванні.
Надрукавана з гатовых дыяпазітываў ва УПП «Віцебская абласная друкарня», вул. Шчарбакова-Набярэжная, 6. г.Віцебск, 210015.
Заказ: 8478. Наклад: 1000. Падпісана ў друк 04.12.2003г. у 11.00. Аб'ём 2 друкаваных аркуша.